

Skatteministeriet

Tale

4. maj 2015
J.nr. 15-1267148

Samrådsspørgsmål Z, Æ og Ø

- Tale til besvarelse af spørgsmål Z, Æ og Ø den 7. maj 2015

Spørgsmål Z	Ministeren bedes redegøre for, hvilke restancer fordelt på typer der er blevet forældet i både 2013 og 2014.
Spørgsmål Æ	Ministeren bedes redegøre for, hvad forventningerne er til hvor stort et beløb ministeren forventer vil blive forældet i 2015, samt hvilke initiativer ministeren har og vil tage for at forhindre, at yderligere restancer forældes.
Spørgsmål Ø	Ministeren bedes redegøre for, om der er sket lov-mæssige brud i forbindelse med, at SKAT har ladet krav forælde.

Indledning

Tak for invitationen til dagens samråd. Samrådet tager afsæt i den status på forældelse af fordringer i 2014, som indgik i den seneste kvartalsredegørelse om offentlige restancer pr. 31/12 2014. Kvartalsredegørelsen blev sendt til Skatteudvalget lige inden påske den 28. marts 2015.

Jeg vil i det følgende besvare de 3 spørgsmål samlet.

Jeg vil gerne slå fast, at jeg ser med stor alvor på, at der er restancer, som forældes, uden at SKAT først har vurderet, om betingelserne for afskrivning er til stede. Det er en uacceptabel situation, når det ikke har været muligt at forhindre fordringer for ca. 1,3 mia. kr. i at forælde i 2014. Og det er uanset, at en stor del af restancerne formentlig alligevel ikke ville kunne inddrives, fordi 2/3 del af beløbet vedrører skyldnere, der aktuelt ikke har betalingsevne.

Samtidig vil jeg gerne understrege, at SKAT har været underlagt vanskelige vilkår for inddrivelsesarbejdet med begrænset it-understøttelse og mangelfuld datakvalitet på konverterede fordringer. På trods af en ekstraordinær indsats har SKAT ikke i alle tilfælde kunnet nå at forældeshåndtere alle fordringer i takt med, at fordringerne blev forældet i 2014.

Jeg vil lidt senere komme nærmere ind på tilrettelæggelsen og gennemførelsen af forældesarbejdet samt hvilke initiativer, der er taget for at få overblik over og ryddet op i restancemassen, blandt andet for at forhindre yderligere forældelser.

*Forældede restancer i 2013 og 2014
– spørgsmål Z*

Forinden vil jeg i hovedtræk redegøre for forældede restancer i 2013 og 2014, herunder hvordan de fordeler sig på hovedkategorier af fordringshavere og fordringstyper.

Som Skatteudvalget tidligere er orienteret om, blev samlet 902 mio. kr. opgjort som forældede i 2013 og 1,261 mia. kr. i 2014.

Af de 902 mio. kr. forældede fordringer i 2013 udgjorde 92 mio. kr. studielånsrenter og 477 mio. kr. told-, skatte- og afgiftsrestancer fra før EFIs idriftsættelse. Det er ikke muligt at typeopdele disse fordringer yderligere.

De resterende knap 1,6 mia. kr. forældede fordringer i 2013 og 2014 fordeler sig som følger:

Ca. 1,1 mia. kr., svarende til 70 pct., er SKAT-fordringer, primært personskatter og virksomhedsskatter med tilhørende renter.

Ca. 100 mio. kr., svarende til 6 pct., er kommunale fordringer, hvor hovedparten udgøres af boligstøtte, kontanthjælp og øvrige kommunale krav.

Øvrige statslige fordringer udgør ca. 350 mio. kr., svarende til 22 pct., og omfatter blandt andet politibøder, studielån og studiestøtte, underholdsbidrag og renter.

Fordringer fra andre offentlige virksomheder udgør ca. 30 mio. kr., svarende til 2 pct., og omfatter blandt andet DR-licens, kontrolafgifter vedr. personbefordring og civile krav.

Fordelingen af forældede fordringer på fordringshavere svarer nogenlunde til fordringshavernes andel af den totale restance-masse.

Forventningerne til omfanget af forældelser i 2015 og initiativer for at forhindre yderligere forældelse – spørgsmål Æ

Til spørgsmålet om forventningerne til det beløbsmæssige omfang af forældelser i 2015 er det korte svar, at det ikke er muligt på nuværende tidspunkt at estimere beløbsstørrelser.

Som oplyst i den seneste kvartalsredegørelse vil der også kunne forekomme forældelse i 2015. Det kan ikke undgås. Der vil være risiko for yderligere forældelse så længe, at:

- forældelseshåndteringen hovedsageligt er manuel,
- der er dårlig datakvalitet på konverterede fordringer og
- der mangler eller er forkerte forældelsesdatoer på fordringer, der ikke er af-dækket eller rettet.

Udfordringerne med forældelseshåndtering skyldes dårlige data og manglende EFI-funktionalitet.

Problemerne med forældelse af fordringer og manglende retskraftighed skyldes, at der er fejl i datagrundlaget i EFI. Fejlene skyldes blandt andet forkert registrering af fordringen hos fordringshaverne, datakonverteringer sket op igennem 00'erne samt fejl skabt i EFI.

Datafejlene medfører sammen med manglende funktionalitet i EFI en nedsat inddrivelsesaktivitet, da SKAT hverken kan inddrive eller forældelsesafbryde automatisk på fejlbehæftede fordringer.

Dataanalyse af fordringer i EFI mhp. oprydning i restancemassen

Derfor er det også en central opgave at få overblik over den samlede restance- og fordringsmasse i EFI, som består af over 30 mio. fordringer. Denne opgave udføres som led i de igangsatte eksterne analyser i februar 2015 af EFI og SKAT Inddrivelse med ekspertbistand fra 2 konsulentfirmaer og Kammeradvokaten.

Dataanalysen skal skabe overblik over datakvaliteten af de forskellige fordringstyper og muliggøre en kategorisering af fordringerne:

- Hvilke fordringer er forældede eller har mangelfuldt datagrundlag og dermed skal afskrives, fordi de ikke er retskraftige
- Hvilke fordringer er sunde, og kan inddrives, og
- Hvilke fordringer skal undersøges nærmere.

Analysearbejdet er omfattende og tilrettelægges som en kombination af stikprøver,

der analyseres i dybden, og automatiske ud-søgninger. Stikprøverne skal samtidig være statistisk repræsentative, så der skabes et solidt og holdbart beslutningsgrundlag for at trimme restancemassen.

Oprydning i data er en vigtig og afgørende forudsætning for at skrue op for volumen af det egentlige inddrivelsesarbejde – også ud fra et retssikkerhedsmæssigt synspunkt.

Det skal således i sagens natur tilstræbes, at den automatiserede inddrivelse alene anvendes over for krav, hvor data vurderes at være korrekte, og kravene er retskraftige.

Analysearbejdet er som nævnt meget omfattende, hvorfor det er forventningen, at der først kan foreligge et endeligt resultat heraf i løbet af 3. kvartal 2015. Derfor er det som også nævnt endnu for tidligt at estimere det beløbsmæssige omfang af ikke retskraftige fordringer, som skal afskrives på et senere tidspunkt. Men de foreløbige observationer indikerer, at der kan blive tale om afskrivninger for et anseeligt mia. beløb.

Parallelt med data-analysen fortsætter forældelsesafbrydelse som en del af inddrivelsesarbejdet

Parallelt med analysearbejdet, der også omfatter løbende styrkelse af planlægning og styring, optimering af inddrivelsesprocesser, mulighederne for idriftsættelse af forretningskritisk funktionalitet i EFI samt juridiske vurderinger af opgaveløsningen, arbejder SKAT fortsat på at forældelsesafbryde fordringer, hvor forældelsen indtræder i 2015.

I praksis udsøger SKAT på lister alle fordringer, der er forældelsestruede i en fremtidig given periode ud fra registrerede forældelsesdatoer i EFI. I udsøgningerne tages der som udgangspunkt ikke hensyn til, hvorvidt de tilgængelige data i EFI er korrekte.

Når listerne er dannet, behandles de forældelsestruede fordringer efterfølgende henholdsvis automatisk og manuelt. Hvis det er muligt at udsende gældserkendelse, indgå en betalingsaftale med skyldner eller iværksætte lønindeholdelse, der kan afbryde forældelsen, vil sådanne processkridt blive gennemført automatisk.

Hvor dette ikke er muligt, vil de resterende fordringer på listerne overgå til manuel forældeshåndtering i inddrivelsesforretningen.

Såfremt det i forbindelse med den manuelle gennemgang konstateres, at den registrerede forældelsesdato i EFI er ukorrekt, korrigeres denne. Hvis det ved gennemgangen konstateres, at en fordring er utilsigtet forældet, gennemføres central afskrivning af kravet. Forud for afskrivningen foretages et ekstra kvalitetstjek af vurderingen af den utilsigtede forældelse, ligesom der sideløbende gennemføres normal intern kontrol i SKAT af sagsbehandlingen i inddrivelsen.

Som led i afskrivningen af utilsigtet forældede krav tager SKAT hånd om at udbetale eventuelle beløb, som skyldner måtte have indbetalt efter at forældelsen er indtrådt og underrette skyldner herom.

Behandling af listerne prioriteres efter princippet ”størst og først”, dvs. de største beløb med først forestående forældelsesdato håndteres først.

Risiko for fejl og uregelmæssigheder i forældelses-håndteringen, prioriteringsgrænse – Spørgsmål Ø

Som oplyst i den seneste kvartalsredegørelse har SKAT hidtil anvendt en prioriteringsgrænse i forældelsesarbejdet på som udgangspunkt 2.500 kr. Som ligeledes oplyst i kvartalsredegørelsen har de store mængder fordringer til manuel håndtering nødvendiggjort en sådan prioritering af forældelsesarbejdet.

Prioriteringen har indebåret, at restancer under 2.500 kr. med en forældelsesdato i nær fremtid ikke forældelsesafbrydes ved udlæg før andre større beløb og mere presserende opgaver er håndteret. Der er således risiko for, at prioriteringerne medfører, at mindre restancer afskrives, fordi forældelsesdatoen oprinder, selvom forældelsen kunne være blevet afbrudt.

Indikationer på uregelmæssigheder – risiko for indsatser på ikke retskraftige fordringer

De foreløbige observationer i den nævnte dataanalyse af fordringerne i EFI har vist, at der er eksempler på, at der er gennemført forældelsesafbrydelse på allerede forældede eller på anden vis ikke retskraftige fordringer. Det er fx hvor der ikke findes tilstræk-

kelig dokumentation for tidligere gennemførte inddrivelseskridt, eller hvor fordringstypen ikke kan bestemmes entydigt.

Der er tilsvarende fundet eksempler på, at der er gennemført aktiv inddrivelse i form af fx lønindeholdelse eller udlæg og dermed også forældelsesafbrydelse, på ikke retskraftige fordringer.

I den seneste kvartalsredegørelse er oplyst, at det ikke kan udelukkes, at der sker inddrivelse på ikke retskraftige fordringer som følge af udfordringerne med at identificere, hvilke fordringer, der er retskraftige, og hvilke der ikke er det. De foreløbige juridiske gennemgange, som er gennemført af Kammeradvokaten som led i dataanalysen, af et antal stikprøver bekræfter således, at dette forekommer.

Derfor har jeg også bedt Skatteministeriet og SKAT om, at færdiggørelse af dataanalyserne og de juridiske vurderinger tillægges højeste prioritet. Omfanget og karakteren af disse forhold skal hurtigst muligt afklares.

Jeg har samtidig bedt SKAT om at sikre, at der i takt med, at der opnås vished om uregelmæssigheder i forældelseshåndteringen og det øvrige inddrivelsesarbejde, straks tages hånd om, at processerne er i fuld overensstemmelse med gældende regler.

Afslutning

Situationen med fortsat utilsigtet forældelse og udfordringerne generelt på inddrivelsesområdet bekræfter mig i, at beslutningen først på året om at indhente ekstern ekspertbistand for at støtte SKAT med at få etableret de rigtige rammer for løsning af den samlede inddrivelsesopgave var rigtig og nødvendig.

Jeg vil naturligvis fortsat holde Skatteudvalget orienteret om situationen, fremdriften og resultaterne af dataanalysen og de øvrige igangsatte initiativer.